

Muzej Đakovštine

MARIJA KRULJAC
Zvuci baštine

Đakovo, 2015.

Zvuci baštine

Bogatstvo baštine, u ovom slučaju glazbe, pjesme, plesa, kao atraktivne inspiracije umjetnicima, ostaje sačuvano u svom vrijednosnom sustavu i u prijenosu u drugi medij, primjerice slikarstvu, u slučaju kada autori kreativnim nabojem uspostavljaju dijalog s autentičnošću potke. Marija Kruljac odabrala je širok raspon tema s čitkom čvrstom poveznicom. Radi se o prizorima nematerijalne baštine čovječanstva s prostora Hrvatske. U slijedu vremena, u vitalitetu tradicije Marija Kruljac prepoznala je život, preko glazbenih i plesnih izraza koji nisu samo interes etnografske struke već su sastavnice utkane u blagdanska, ali i svakodnevna zbivanja vezana uz manji ili veći zemljopisni prostor, ljepote posvojene u svojoj posebnosti. A popis je itekako zanimljiv. Bećarac, klapsko pjevanje u Dalmatinskom primorju, nijemo kolo iz Dalmatinske zagore, sviranje gajdi i dostojanstvene ljelje. Pet tema različitog karaktera integrirano je mjerom dodira nijansi slikarske interpretacije, dosljednošću stila, ali i uprisutnjenih razložnih odmakâ od značajki izgrađene poetike. Marija Kruljac u sliku je unijela potrebitu notu literarnog, jer konačno opis događanja nužan je i za uvjerljivost djela. Dakako, bez istinskog razumijevanja baštinjenih plesova, glazbe i pjesme, poznavanja slikovitih nošnji, slika bi tek registrirala neku scenu bez obogaćenja doživljajem. Marija Kruljac, bez sumnje, dojmljivom kvalitetom ostvarenja svakoj temi pristupa strašću, emotivnim predanjem te postupnošću gradnje s likovne strane. Razvedene u luku slikarske slobode ili doradenosti u sadržajima promjenjive jeke temperamenta i tempa, koji traže i adekvatni likovni odgovor. Nije nevažna činjenica da su slikarske kompozicije osmišljene na platnima velikih dimenzija. Traži se vid reprezentativnog kojim se ipak ne dokida prizvuk intimnog. Kao da se formatom želi „počastiti“ kontinuitet u narodu njegovanih vrijednosti, zanosa i radosti kojim odišu sve glazbene i plesne forme.

Svoj slikarski rukopis Marija Kruljac izgradila je na okvirima realističnih načela, unutar kojih je stvaralačkim nervom dosegla svoje inačice stilskih adresa. Zavodljivost tema traži i konciznost izraza do sadržajne bilješke, s naglascima bitnog,

ali i zaplete složenosti scenarija, sa zastancima na doslovnosti detalja, ali i proširenjima dojma do metaforičnosti dramaturgije slike. Marija Kruljac izbjegava bilo kakovu, makar i sretnu, kompozicijsku formulu, te vrlo maštovito varijantama motrišta dodaje znanom novu privlačnost. Razina realističnog iščitava se u tvarnosti voluminoznog, ali i stilizaciji površine, u čitkosti obrisnih linija i jasnoći ploha. U prividnoj strogosti oblička fragmenata slike postoji ono važnije, umjetnička ozarenost, slikarska narav udivljenja Marije Kruljac pred opojnošću naslućene plodnosti. Odgovor je to i na odlomke dokumentarnog u optici slika, stupnjevima naracije, koja ipak uvijek bude umrežena u slikarsku tvarnost. Norme figurativnog gotovo da se vežu uz konkretnu ili neku opću (tipološku) portretnost pa se time i nameće realistična marnost. Međutim, Marija Kruljac prvenstveno se prepušta slikarskim prepjevom orkestraciji cjeline, s treptajem sanjarskog fluida u svim likovnim narječjima motivike. Ipak to „sentimentalno“ nije nadvladalo svojevrstne simbolične klisure i lozinke postojanja. Konačno, Marija Kruljac njeguje nit s energijom nepatvorene elementarnosti, ali isto tako želi opredmetiti i lirske kote priča životu. Realističnu glavnicu (s čestom gigantizacijom likova) Marija Kruljac prevodi i do ekspresionističke otvorenosti, do oblika definiranih siluetama napetih krivulja i plohama mrljolikih udara boje. Koloristička zvučnost veže se uglavnom uz ostvarenja ekspresionističke pokrenutnosti, dok su izgledi realističnog satkani od definiranih kromatskih polja, ili kroz posebno senzibilno provedene tanahne korake tonskog.

U svakom slučaju ciklus Marije Kruljac, njen poliptih asimilirane baštine, dodjeljivanje je odličja dragoj motivici, obnavljanje trajanja u našoj stvarnosti.

Stanko Špoljarić

Bećarac uz tamburaše (ulje na platnu, 120x140)

Ljelje II (ulje na platnu, 100x150)

Gajdaš (acrylic na platnu, 90x70)

Nijemo kolo I (ulje na platnu, 100x130)

Bećarac uz tamburicu (acrylic na platnu, 100x70)

Klapska pjesma o moru (ulje na platnu, 100x130)

Popis izloženih radova

LEGENDA O LJELJAMA

1. Ljelja-arhetip ljubavi i proljeća (ulje na platnu, 185x103)
2. Ljelje II (ulje na platnu, 100x150)
3. Ljelje III – legenda (acrylic na platnu, 100x70)
4. Ljelje IV – ekspresija (acrylic na platnu, 100x70)

BEČARAC

5. Bečarac uz tamburaše (ulje na platnu, 120x140)
6. Bečarac uz tamburicu (acrylic na platnu, 100x70)
7. Djevojačka bečarska pjesma (ulje na platnu, 125 x 105)
8. Bečarski snovi (acrylic na platnu, 100x70)
9. Pjesma o ljubavi (acrylic na platnu, 60x70)

ZVUCI GAJDI

10. Gajdaš (acrylic na platnu, 90x70)
11. Imaginacija gajdaša (acrylic na platnu, 100x70)
12. Daleki zvuci (acrylic na platnu, 100x70)

NIJEMO KOLO

13. Nijemo kolo I (ulje na platnu, 100x130)
14. Nijemo kolo II (acrylic na platnu, 120x 80)
15. Nijemo kolo u par (acrylic na platnu, 100x70)

KLAPSKO PJEVANJE

16. Klapska pjesma o moru (ulje na platnu, 100x130)
17. Sanjarenja (acrylic na platnu, 100x70)
18. Lamentacija (acrylic na platnu, 70x50)
19. Jeka (acrylic na platnu, 70x50)
20. Zvuci u vjetru (acrylic na platnu, 70x50)

Popis izložbi

1. Samostalne izložbe:

- 2008. Izložba akvarela, Đakovo.
- 2009. Izložba ulja, Osijek.
- 2009. Izložba akvarela „Prozračnost vode“ na Olimpijadi kulture, galerija OKO, Osijek.
- 2010. Izložba akvarela „Neponovljivost trenutka“, galerija U predvorju, Zagreb.

2. Žirirane skupne izložbe

- 2006. Kazališno-koncertna dvorana Ivane Brlić Mažuranić, Slavonski Brod.
- 2010. Likovna galerija Gradskog muzeja Križevci, Križevci.
- 2011. Galerija Vjekoslava Karasa, Karlovac.
- 2013. Galerija Emanuela Vidovića, Split.
- 2014. Galerija Muzeja Moslavine, Kutina.

3. Međunarodne skupne žirirane izložbe:

- 2010. 28th Art Exhibition, Rijeka, Hrvatska. U konkurenciji slikara iz devet zemalja dobitnica je

priznanja s brončanom medaljom za akvarel.

- 2012. 29. Internationale Kunstaussstellung, Landenberg, Luzern-Sarnen, Švicarska.
- 2014. xxx Ausstellung Bildende Kunst / Stargrad, Poljska. U konkurenciji slikara iz 12 zemalja dobitnica je srebrene medalje za akvarel.

4. Skupne izložbe:

- 2009. Muzej Đakovštine, Đakovo.
- 2012. Školski muzej, Zagreb.
- 2009. Galerija Prica (mala dvorana), Samobor.
- 2011. Galerija Molve, Molve.
- 2008. Muzej Gacke, Otočac.
- 2009. Muzej Gacke, Otočac.
- 2009. Galerija U predvorju, Zagreb.
- 2010. Gradska galerija Karlovac, Karlovac.

5. Radionice i humanitarne priredbe:

Sudjelovala je u nizu radionica (radionica slikanja na svili, radionica fuzije stakla i sl.) i humanitarnim događajima diljem Hrvatske o čemu svjedoče brojne zahvalnice i priznanja.

Životopis

Marija Kruljac (Ljulj) rođena je 1952. godine. Živi i radi u Đakovu.

U Đakovu je završila osnovnu školu i opću gimnaziju, a Višu ekonomsku školu u Puli.

Slikarstvo je bolje upoznala na dvogodišnjem verificiranom tečaju crtanja i slikanja u Studiju Tanay u Zagrebu.

Neumornim radom uspjela je upisati četverogodišnji, a poslije i magistarski studij Slikarstva u Arthouse - Školi crtanja i slikanja u Ljubljani. Diplomirala je u svibnju 2014. godine u klasi prof. Mladena Jernejeca s najvišom ocjenom.

Od 2015. god. članica je HDLU-a.

